

IŠVADA

2017 m. balandžio 5 d.

Vilnius

Dėl Seimo Peticijų komisijos sprendimo

Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisija (toliau – Komisija) 2017 m. balandžio 5 d. posėdyje išnagrinėjo Vaclovo Poskos peticiją „Dėl pareigūnų ir karių valstybinių pensijų“ ir priėmė sprendimą atmesti joje pateiktus pasiūlymus:

1) pakeisti Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 1 dalį, išbraukiant žodį „neskiriamos“ ir įrašant žodžius „skiriamos tik priimtu teismo sprendimu“;

2) buvusių milicijos pareigūnų, pensijos gavėjų, tarnybos iki 1990 m. kovo 11 d. laikotarpį prilyginti laikotarpiui po Lietuvos valstybės piniginių vieneto lito įvedimo, t.y. po 1993 m. birželio 25 d.;

3) buvusių milicijos pareigūnų, kurie turėjo vienodus pareiginius laipsnius, ėjo vienodas pareigas, gavusius panašius tarnybinius atlyginimus ir turėjusius vienodą darbo stažą, statusą prilyginti buvusių milicijos pareigūnų, vėliau tapusių policijos komisariais, statusui.

Komisija šį sprendimą priėmė, atsižvelgusi į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijų pateiktas nuomones ir dėl šių motyvų:

1) Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas 2016 m. gegužės 12 d. sprendime Nr. KT15-S8/2016 pažymėjo, kad pagal Konstituciją asmens tarnyba Lietuvos valstybei yra būtina sąlyga Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinei pensijai gauti. Pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją negali būti nustatytas toks teisinis reguliavimas, pagal kurį Lietuvos Respublikos pareigūnų ir karių valstybinę pensiją gautų asmenys, apskritai netarnavę Lietuvos valstybei.

2013 m. vasario 22 d. nutarime Konstitucinis Teismas yra pažymėjęs, jog Lietuvos Respublika, 1990 m. kovo 11 d. atkūrusi nepriklausomybę ir perimdama į savo jurisdikciją vidaus reikalų sistemą, Lietuvos Respublikos Aukščiausiosios Tarybos 1990 m. kovo 21 d. kreipimusi į vidaus reikalų įstaigų darbuotojus prisiėmė įsipareigojimą ištikimiems jai vidaus reikalų sistemos darbuotojams išsaugoti socialines garantijas, įgytas iki nepriklausomybės atkūrimo, „nežiūrinti į tai, kurioje valstybėje tarnauta“, t.y. *inter alia*, kad tarnauta SSRS vidaus reikalų sistemoje; tačiau Lietuvos Respublika nepriėmė jokių įsipareigojimų dėl asmenų, kurie nebuvo „pasirengę prisiekti ištikimybę Lietuvai ir jai tarnauti“ po 1990 m. kovo 11 d.“ Todėl 1994 metais, priimant Lietuvos Respublikos vidaus reikalų, valstybės saugumo, krašto apsaugos ir prokuratūros pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymą, buvo apsispręsta pareigūnų ir karių valstybines pensijas skirti tik

Lietuvos Respublikai prisiekusiems pareigūnams ir kariams. Tačiau priėmus minėtą įstatymą buvo užtikrintas iki šio įstatymo paskirtų pensijų mokėjimas ir neprisiekusiems Lietuvos Respublikai pareigūnams;

2) Lietuvai įsivedant nacionalinę valiutą litą, Lietuvos Respublikos pinigų išleidimo įstatyme talonų keitimo į litus santykį buvo pavesta nustatyti Lito komitetui. Vadovaujantis 1993 m. birželio 14 d. Lito komiteto nutarimu „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių pinigų įvedimo ir laikinų pinigų – talonų išėmimo iš apyvartos“ vienas litas prilygintas 100 talonų ir visos įmonės, įstaigos ir organizacijos įpareigos perskaičiuoti gyventojų darbo užmokestį, pensijas, stipendijas, pašalpas ir kitas išmokas į litus santykiu 100 su 1. Dėl to Vaclovo Poskos pensija, kaip ir visų kitų asmenų tuo metu gaunamos pensijos, pašalpos ir kitos išmokos buvo perskaičiuotos, vadovaujantis tuo metu galiojusių teisės aktų nuostatomis;

3) siūlomas Pareigūnų ir karių valstybinių pensijų įstatymo 16 straipsnio 1 dalies pakeitimas, perkeliant dalies pareigūnų ir karių valstybinių pensijų skyrimą teismams, yra iš esmės ydingas, nes vadovaujantis Konstitucijos 109 straipsniu teismų funkcija yra teisingumo vykdymas, o ne pensijų skyrimas ar jų dydžio nustatymas;

4) pareiškėjo siūlomas iki Lietuvos Nepriklausomybės atkūrimo tarnavusių pareigūnų pensijų perskaičiavimas tikėtinau būtų diskriminacinis kitų asmenų, kuriems paskirtos pensijos buvo apskaičiuotos iš to paties „tarybinio“ laikotarpio, atžvilgiu.

Peticijų komisija, vadovaudamasi Peticijų įstatymo 12 straipsnio 3 dalies ir Seimo Peticijų komisijos nuostatų 28 punktu, siūlo Seimo seniūnų sueigai įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo pavasario sesijos darbotvarkę protokolinio nutarimo dėl Peticijų komisijos sprendimo dėl Vaclovo Poskos peticijos projektą.

PRIDEDAMA:

1. Vaclovo Poskos peticijos kopija, 12 lapų.
2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos raštas (2017-03-01, Nr. (27.4-23)SD-1224, 2 lapai.
3. Vidaus reikalų ministerijos raštas (2017-03-03, Nr. 1D-1243, 1 lapas.
4. Išrašas iš Seimo Peticijų komisijos 2017 m. balandžio 5 d. posėdžio protokolo Nr. 250-P-05, 1 lapas.
4. Lietuvos Respublikos Seimo protokolinio nutarimo projektas, 1 lapas.

Komisijos pirmininkas

Petras Čimbaras